

KLARA ZETKIN JE OTVORILA NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR

ZA PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA ZBORA JE BIL IZVOLJEN GOEHRING, KI JE DESNA ROKA HITLERJA

Najstarejšo članico nemškega državnega zbora so morali nesti na predsedniški sedež. — V petinštirideset minut trajajočem govoru je ostro obsojala fašizem. — Politična sila Nemčije je v rokah predsednika, dočim nima državni zbor nobene besede. — Rajhstag se bo zopet sestal dne 9. septembra.

BERLIN, Nemčija, 30. avgusta. — Danes popoldne se je sestal novi nemški državni zbor k svoji prvi seji. Seji je predsedovala kot najstarejša članica nemškega državnega zbora, komunistinja Klara Zetkin.

Pred otvoritvijo se je govorilo, da bo prišlo v dvorani do splošnih nemirov in izgrediv, toda poslanci so se izredno mirno zadržali. Narodni socialisti so bili povsem mirni, ko jih je Klara Zetkin obmetavala s hudimi očitki.

Starka je bila tako oslabiljena, da sta jo morala dva tovariša nesti na predsedniško mesto, ko je pa govorila, jo je moral neprestano podpirati komunist Torgler.

Nato so se vršile volitve, pri katerih je bil izvoljen za predsednika nemškega državnega zbora narodni socialist Goehring, ki je desna roka Hitlerja. Dobil je 367 glasov.

Za prvega podpredsednika je bil izvoljen poslanec centruma, Esser, za drugega nemški nacionallec grof. Thuringen, za tretjega podpredsednika pa Rauch, ki je član ljudske stranke.

Novoizvoljeni predsednik državnega zbora je dobil dovoljenje, da se sme takoj predstaviti predsedniku Hindenburgu.

V svojem uvodnem govoru je rekel Goehring:

— V zadnjem času so se začele širiti govorice, da bo državni zbor izločen, češ, da ne razpolaga z nobeno delavoljno večino. To pa nikakor ni res. V nemškem državnem zboru je po dolgem času zopet narodna večina, ki bo dvignila nemški narod iz stiske in duševnega obupa.

Zelo dramatičen in zgodovinski prizor je bil, ko je 75letna Klara Zetkin otvorila državni zbor, ter s tem uvedla novo razdobje v življenju nemškega naroda.

Dasi je telesno zelo oslabela, je govorila petinštirideset minut neprestano ter v svojem govoru odločno napadala fašizem.

Narodni socialisti so mirovali, boječ se, da bi bil v slučaju kakih nemirov ali izgrediv nemški državni zbor razpuščen.

Med drugim je rekla Klara Zetkin, da je nujna naloga državnega zbora strmoljaviti sedanji kabinet ter obtožiti Hindenburga in v. Papena prekršnja ustave.

— Vsa politična moč se nahaja v rokah predsednika, — je rekla, in to dejstvo je rajhstag popolnoma izločilo. Sedanje nemško ministrstvo je hlapec trustov, monopolov in veleposestnikov. Njega vodilna sila so generali. Dasi je vlada navidezno močna, je pa popolnoma odpovedala pri rešitvi domačih in zunanje političnih problemov. Dvigniti tožbo pri državnem najvišjem sodišču bi pomenjalo isto kot obtožiti zlodja pri njegovi stari materi. Nezaupnica, ki naj jo izreče državni zbor bo mobilizacijski signal za mase izven parlamenta.

V smrtno tišino so padle sledeče njene besede:

— Povelje te ure je, da se vsi proletarci združijo ter da delavci-služnji vrže moč svoje organizacije.

Prohibicija bo igrala najvažnejšo vlogo

FARMERJI VZTRAJAJO

Policija je aretirala sedem farmerjev. — Zastopstvo mesta Sioux City ne more preprečiti piketiranja.

Des Moines, Iowa, 30. avgusta. — Policija je aretirala sedem stavkajočih farmerjev in med njimi štiri nezaposlene vojne veterane, ki pripadajo organizaciji Khaki Shirts pod obdolžbo, da so poškodovali lastnino.

Pred mestno hišo v Cherokee, Iowa je prišlo tisoč farmerjev ter so zahtevali da sodišče opusti postopanje proti nekemu farmerju, da je ovrzal promet po cesti. Sodnik jim je ugodil, toda farmerji so zasledili vse ceste, ki vodijo v mesto.

Trgov. zbornica v Sioux City, Iowa, kjer se je pričela farmerska stavka, je obvestila gubernorja države Iowa, Nebraska in South Dakota, da mesto ne more preprečiti piketiranja farmerjev.

Zbornica je naprosila gubernorja, da stori potrebne korake, da so ceste zopet odprte za promet. Gubernor države Minnesota, Floyd B. Olson, ki je na strani farmerjev, je obljubil, da se bo na seji gubernorjev petnajstih držav v Sioux City, Iowa, 9. septembra, potegoval za osrednjo zvezo farmerskih uni.

Iz več krajev prihajajo poročila o spopadih in prošnjah za vojaško pomoč.

Člani Khaki Shirts, ki pomagajo farmerjem, so izjavili, da pričakujejo iz Sioux City 500 svojih pristavev, ki bodo popolnoma zasledili ceste, ki vodijo v Des Moines.

Predsednik American Federation of Labor, W. Greene, je brzojavil iz Washingtona:

— Popolnoma odobrujem stavkarsko gibanje med farmerji za zadovoljivo ceno farmerskih pridelkov. Delavstvo se zelo zanima za postopanje farmerjev, ki želi s tem pokazati svojo skupno moč. Popolnoma sem prepričan, da bo vaša stavka imela uspeh.

Columbus, Neb., 30. avgusta. — Gubernor države Nebraska Charles W. Bryan je obljubil, da bo odprl ceste v državi Nebraska za prevažanje živeža in je poleg tega izjavil, da naj bi farmerji piketirali republikansko stranko, mesto otrok in žena v Sioux City in Omaha.

DELAVCI SE VRAČAJO NA DELO

New Bedford, Mass., 30. avgusta. — Ko je Booth Manufacturing Company zopet odprla svoja vrata, je pričelo delati 450 ljudi. Ta družba ima navadno zaposlenih 700 delavcev.

Vsi nesporazumi politične, verske in filozofske narave morajo stopiti pred tem v ozadje.

Svoj govor je takole zaključila: — S tem izpolnujem svojo dolžnost ter kot najstarejša narodna zastopnica otvarjam državni zbor. Upam, da bom dočkala srečni dan, ko bom zamogla kot najstarejša narodna zastopnica otvoriti prvi delavski in kmetijski kongres sovjetske Nemčije.

Nato se je državni zbor odgodil ter se bo znova sestal dne 8. ali 9. septembra.

V BRAZILIJ ŠE NI MIRU

Brezpogojna zahteva, da uporniki odlože orožje. Vlada ne bo poslala nobenih zastopnikov zaradi miru.

Rio da Janeiro, Brazilija, 30. avgusta. — Neoficijalna komisija, ki je nameravala skleniti premirje med vlado, in uporniki, ni odpotovala, ker je temu nasprotovala vlada.

Mornariški minister Gulmaraes je naznanil, da bo križarka "Bahia" odpotovala brez posredovalcev, ki naj bi zastopali konservativno stranko in trgovske zadeve, ter je ponovil svojo zahtevo, da morajo uporniki najprej odložiti orožje, predno se hoče vlada z njimi pogajati za mir.

— Nobena neoficijalna komisija ne bo šla v Sao Paulo, — je rekel minister Gulmaraes.

Sao Paulo, Brazilija, 30. avgusta. — Obsežno ofenzivo proti upornikom je poveljnik brazilskih čet Monteiro, preklical, ker je prejšnji častnik generalnega štaba major Othelo Franco, izdal naređitve, ko je zapustil zvezno armado.

Porto Alegre, Brazilija, 30. avgusta. — Brazilska vlada je poslala šest aeroplanov, da bombardirajo vlak, ki je vozil pet v Zdr. državah kupljenih aeroplanov. Letalci so odleteli na stran upornikov.

NOVA ZAROTA NA ŠPANSKEM

Madrid, Španija, 30. avgusta. — Policijske oblasti so sporočile, da so odkrile obsežno zaroto proti republikli. Policija trdi, da so zarotniki hoteli izkoristiti z nezadovoljnostjo med komunisti in rojalisti, ker je bil voditelj zadnje neuspešne revolucije general Jose Sanjurjo obsojen na dosmrtno ječo.

Komunistična zarota je imela v svojem načrtu vstajo proti vladi, umor visokih uradnikov in požiganje vladnih poslopij.

Vstaja je bila določena za 4. september in delegati upornih družb se vedno prihajajo v Madrid iz raznih krajev dežele. Iz tujih držav so pričakovali tri delegate, ki bi pomagali pri vstaji.

Vlada zatrjuje da komunistična stranka na Španskem ni dovolj močna, da bi mogla pričeti s kakšno resno vstajo. Španski komunisti so razdeljeni v tri stranke in stranka, katero podpira ruska komunistična stranka je bila ostro pokarana iz Moskve, ker v zadnji vstaji ni ničesar dosegla.

STAVKA ANGLEŠKIH PLETILCEV

100,000 tekstilnih delavcev je zastavkalo. — Protestirajo proti znižanju plač za deset odstotkov.

Manchester, Anglija, 30. avgusta. — Tekstilna stavka v Lancashire se je pričela. Ta stavka ima vse znake, da se bo razširila v največjo stavko izza leta 1926. Izmed 200,000 predlicev jih je zastavkalo 100,000 v protest proti znižanju plač deset odstotkov. Stavkarji so takoj pričeli piketirati, ter skušajo pridobiti na svojo stran še ostalih 100,000 tovarišev.

Policija na konjih patrolira prostore tovarn ter se ji je do sedaj posrečilo preprečiti vse resnejše nemire.

Vendar pa je pri vsem tem prišlo v Acerrington tovarni do spopada med delavkami in piketi.

Voditelji stavke izražajo svoje prepričanje, da bo stavka imela popolni uspeh in da bo vsa industrija, v kateri je zaposlenih 500 tisoč delavcev, popolnoma zastavkalo.

Angleški narod je vsled stavke zelo razburjen, ker se je stavka pričela v času, ko se je trgovina pričela oživljati in ker v tem času izgleda, da bi moglo priti do kakšnega povoljnega zaključka.

Piketi okoli 700 tovarn so odločeni, da držijo do skrajnosti ter podpirajo unijsko zahtevo, da se plače ne smejo znižati več kot za 6½ odstotka.

Navzlic nasprotnemu vladnemu poročilu sta izjavili obe stranki, da more rešiti trpljenja milijone ljudi samo posredovanje ministrskega predsednika Ramsay MacDonalda.

Delavci imajo tudi nekaj upanja v glavnega vladnega svetovaleca v industrijskih zadevah, Horace Wilsona, ki proučava položaj.

VEŽBANJE ITALJANSKE MLADINE

Rim, Italija, 30. avgusta. — Ponosni v črnih srajcah in s praviimi puškami v rokah, se je naselilo v taborišču izven mesta 10 tisoč mladeničev od 14 do 18 let za vojaško vežbanje, ki bo trajalo do 9. septembra.

Imenujejo se avangardisti. Vsakdo je plačal 100 lir (\$5) ter ima s tem plačano železniško vožnjo za vaje in domov, ter dvanajst dni hrano in stanovanje.

Častniki redne italijanske armade jih vežbajo v uporabi orožja, v boji v zakopih in v obrambi proti aeroplanom. Fašistovski častniki pa nadzorujejo in podajajo svojo sodbo.

Višek tega vežbanja pa bo dosegel obisk ministrskega predsednika Mussolinija, ki bo imel pred odhodom na nje nagovor.

DEPUTI JE BIL OPROŠČEN UMORA

Harlan, Ky., 30. avgusta. — Deputi šerif Lee Fleenor, ki je bil obdolžen, da je v nemirih v premoškarskem krožju ustrelil maj-

DRUŽBA ZA PREKLIC PROHIBICIJE IMA NAD TRI MILJONE ČLANOV

WASHINGTON, D. C., 30. avgusta. — United Repeal Council je danes objavil, da se pri kongresni kampanji ne bo dal vplivati od nobene politične stranke ter bo agitiral le za one kandidate, ki se bodo izrekli za takojšen preklc prohibicijskih postav.

United Repeal Council se še ni odločil, če bo propagiral izvolitev Hooverja ali Roosevelta.

Council, kateremu načeljo Pierre S. Dupont, ima tri milijone aktivnih članov. V bodoči volilni kampanji bo zasledoval edino svrhu, zastran katere je bil ustanovljen, namreč popolno odpravo prohibicije.

Washington, D. C., 30. avgusta. — Newyorški kongresnik La Guardia je poslal vsem poslanecem okrožnico, v kateri jih je vprašal, če nameravajo v prihodnjem kratkem kongresnem zasedanju glasovati za preklc osemnajstega amandamenta in za modifikacijo Volsteadove postav.

La Guardia je obljubil, da odgovorov ne bo objavil.

EKVADORSKI UPORNIKI SO POBEGNILI

Uporniki so imeli glavno mesto v posesti dva dni. Zvezne čete so se ga zopet polastile.

Guayaquil, Ekvador, 30. avgusta. — Izvoljeni predsednik Neptali Bonifaz s svojimi uporniki četami je bil pregnan iz glavnega mesta Quito. Vladne čete so imele vroče boje z uporniki in so sledujoče prišle v posest glavnega mesta.

Uporniki so se umaknili iz mesta proti severu in zvezni vojski so jim bili tesno za petami. V spopadu se je zapletla v hud ogenj infanterija, artilerija in zrakovplov.

Zvezne čete so najprej zavzele gruč izven Quito, nakar so pričele bombardirati uporno posadko v parku sredi mesta, kjer se je zbralo mnogo civilistov, ki so hoteli pomagati upornikom.

Vladne čete so napadle mesto z juga in severa. Na jugu so zavzele predmestje Magdalena ter so od tam prodirali proti glavnemu mestu.

V sedanjih bojih je bilo privrkat, da so se aeroplani spustili v boj v Ekvadorju. Strojne puške upornikov so neprestano streljale na vladne aeroplane, ne da bi jih zadele.

Vladni krogi zatrjujejo, da so porniki premagani in da se bodo v kratkem pričela pogajanja.

Bonifaz je bil izvoljen za predsednika v oktobru lanskega leta in bi imel prevzeti predsedniško mesto 1. septembra. Kongres pa njegove izvolitve ni potrdil s pripombo, da ni državljan Ekvadorja, temveč da je Peruvijanec.

nerja Joe Moore in Juliusa Baldwin, je bil pred poroto oproščen krivde umora. Zagovarjal se je s samoobrambo.

KITAJSKA SE BO UPIRALA

Japonska mora izprazniti Mandžurijo. — Kitajska ne sprejme nobene pogodbe, ki priznava Mančoukuo.

Nanking, Kitajska, 30. avgusta. — Kitajski zunanji minister Lo Wen-kan, odgovarjajoč na govor japonskega zunanjega ministra v japon. parlamentu, grofa Uchida, je izjavil, da v Mandžuriji ne bo miru, dokler Japonska ne odpokliče iz dežele svojega vojaštva.

Samo od Japonske je odvisno, da zopet obnovi prijateljske odnose s Kitajsko, toda Kitajska ne bo nikdar prepustila pedi zemlje vojaški sili, kateri se bo odločno uprla.

Lo Wen-kan je tudi odločno rekel, da Kitajska ne bo nikdar priznala položaja v Mandžuriji, dokler bo obstajala država Mančoukuo, katero vzdržuje in nadzoruje japonska vojaška sila.

Lo Wen-kan je rekel, da je Japonska delala proti Ligi narodov in proti vsaki drugi mirovni družbi. Rekel je, da Japonska prežgoda zatrjuje, da je novo državo ustanovila volja naroda. V Mandžuriji se nikdar ni bilo nikakega gibanja za samostojnost kake provincije, temveč je samo japonski imperijalizem prisilil prebivalce do tega.

Tokio, Japonska, 30. avgusta. — Vsed napada kitajskih "roparjev" na Mukden je japonska armada pričela obsežno kampanjo, da zatire kitajske bandite v Mandžuriji.

Japonski vojski so odbili kitajski napad in so zasledovali Kitajce proti jugu. Obenem pa so tudi odkrili zaroto proti življenju vrhovnega poveljnika japonske armade v Mandžuriji generala Nanyoshi Muto.

Japonska vlada zatrjuje, da je v to zaroto zapletena Tretja internacionala, ki je v juliju sklenila v Moskvi, da bo svojo politiko raztegnila v Mandžurijo. Japonci trdijo, da je skupina komunistov imela naročilo bombardirati Mukden, Čangčun, Dairen in Antung.

Iz Mukdena naznanjajo, poročila, da so Kitajci, predno so se umaknili iz Mukdena, imeli mnogo mrtvih. Japonci imajo samo enega mrtvega in štiri ranjene.

Kitajci, ki so napadli Mukden, so se najprej izdali kot člani kora za ohranjanje miru, pozneje pa se je izkazalo, da so kitajski prostovoljci, ki so se več dni skrivaj zbirali okoli Mukdena. Kitajci so napravili največjo škodo na japonskem arzenalu, ki je bil prej last maršala Čang Hsueh-lianga.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President

E. Bencini, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
315 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

For sale here by the publisher, for New York and all other cities
in Canada \$5.00
in Europe \$7.00
in Australia \$7.00
in South America \$7.00
in Africa \$7.00
in Asia \$7.00
in Oceania \$7.00
in all other countries \$7.00

Subscription Yearly \$5.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" has a vast daily circulation in all parts of the world.

Double the price of the paper in all other countries. Denar naj se blagovoli podariti po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne namani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 315 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3573

VOLITVE

Vsaka štiri leta divja po deželi vihar velikega volilnega boja.

Predsedniške volitve izvajajo velik vpliv na trgovsko življenje. Nekateri sicer ta vpliv zelo precekujejo, resnica pa je, da ga ni mogoče utajiti.

Vpoštev pridejo vprašanja obdačenja, tarifa, zunanje politike, stališče vlade in drugi faktorji, ki navdajajo za dvomom trgovske in industrijske kroge te dežele.

Nihče ne ve, kakšno smer bo ubrala bodoča vlada, in naš ta negotovost zavlačuje delo in napredek. Industrija je v veliki podjelnosti si mislijo: —

— Bo treba pač počakati izida volitev. Zaenkrat ne vemo, ne kod ne kam. Po volitvah bomo pa že spoznali, v katero smer je začel pihati veter.

Tako stališče je v času gospodarske krize skoro usodepolno. Nekateri pravijo, da bi bilo že zdavnaj bolje in da bi bila dežela že pred meseci na poti k okrevanju, če bi ne bile predsedniške volitve na pragu.

To je v gotovih ozirih res. Toda ustava določa, da sme biti predsednik samo štiri leta v uradu, in vsled tega se morajo vršiti volitve meseca novembra, neoziraje se na kvaren vpliv volilne kampanje.

Ponovno se je že pojavilo vprašanje, če štiriletni termin zares odgovarja interesom dežele.

Večkrat so že poskušali potom ustavne izpremembe podaljšati predsedniški termin na šest oziroma sedem let. Predsednik naj bi bil šest ali sedem let v uradu, ko bi pa enkrat odslužil ta termin, bi ne mogel biti več izvoljen.

Tak predlog vsebuje velike prednosti. Izkusnja je pokazala, da gradi skoro sleherni predsednik tekem prvih štirih let svojega uradovanja politični stroj ter si skuša z delitvijo služb zagotoviti ponovno izvolitev.

Tekom prvega termina dela na to, da bi si pridobil in ohranil zaupanje naroda.

Vsled tega smo pred nekaj leti doživeli, da je najvišji pradenik v svojem drugem terminu odvrget krinko ter pokazal svojo pravo naravo, kajti zavedel se je, da mu ne pisana postava prepoveduje tretje kandidirati.

Vsak predsednik bi se že koj v pričetku lotil bolj pogumno in bolj uspešno dela, če bi vnaprej vedel, da ne more biti vdruge izvoljen.

Poletnega pa štiriletni uradni termin običajno ne zadostuje, da bi izvedel predsednik vse svoje načrte.

Amerika le redko izpreminja vkoreninjene običaje, toda prej ali slej bo morala izpremeniti ustavno določbo glede predsedniških volitev in dobe predsednikovega uradovanja.

Tudi Vi želite še enkrat videti domovino!

Za denar, katerega potrošite v brezdelju, lahko uresničite Vašo željo in obiščete rojstni kraj.

Vožnja od New Yorka do Ljubljane stane \$ 84.23
Za tja in nazaj preko Havre \$159.00

Od New Yorka do Trsta \$ 90.00
Za tja in nazaj \$150.00

Na brzoparnikih nekaj več.

Tudi kdor še ni ameriški državljan, dobi dovoljenje, s katerim lahko ostane v domovini eno leto.

Moderni parniki vam nudijo vso pestrežbo in neprijetnosti dožive le potniki, ki odpotujejo brez potrebnih navodil.

PIŠITE TAKOJ ZA BREZPLAČNA NAVODILA NA:

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street New York, N. Y.

Iz Slovenije.

Brata je okradel.

Mlakarju Janezu posestniku iz Vavre, je bilo v eni zadnjih noči vlomljeno v vinski klet v Strmci, iz katere je vlomilec odnesel 42 litrov vina, 14 litrov tropinovke in eno vinsko natego, dočim je ena ležala razbita na tleh. Vlomilec je prežagal zunanjo ključavnico, z žago, kakor se je v vrata uprl, tako da se je tudi notranja ključavnica udala.

Posestnik je osumil tatvine svojega brata Antona, viničarja v Repišah, pri katerem se je izvršila hišna preiskava in so našli pri njem nekaj žganja in pa žago s katero je ključavnico prežagal.

Prvotno je Anton vlom tajil, vendar se je pod težo dokazov udal in izjavil, da je vlomil iz maščevanja radi dedščine. Pri vladu mu je pomagal viničarjev sin Kmetec Ignac, ki je tudi priznal svoj čin.

Pri kopanju je utonil

V Dravi blizu Marenberga 26-letni hlapec Maksimilijan Berneker. Delal je ves dan na polju pri nekem posetniku in ker je vladala strašna vročina je odhitel k Dravi, da se nekoliko osveži. Ves razgret je skočil v vodo, kjer pa ga je prijel krč in izginil pod vodo. Vse iskanje za njim je bilo zaman.

Ukradeni avto so zapili.

Nedavno je bil ukraden Henriku Buleu iz Mokronoga lep osebni avto. Tatovi so se odpravili ponoči. Oškodovanec je seveda za vedno takoj prijavil orožnikom v Mokronogu, ki so o skrajno drzni tatvini informirali tudi druga varnostna oblastva. Prišel se je brezupen lov za tatovi, o katerih se ni vedelo, v katero smer so ubrali pot.

Te dni pa so se pojavili v Drventi trije mladi kavalirji in so se tam zadržali več dni. Prešerno so pohajali po trgu in se pozabavali zdej v tej, zdej v drugi gostilni. Na večer so si privoščili obilo jedi in pijače. Slednjič so se spili z domačini in pričeli razgrajati. Gostilničar je pozval policijo, ki je tuje takoj aretirala. Policija se je zdaj pričela zanimali, od kod imajo denar, in je na podlagi poizvedb ugotovila, da so neznanec pred dnevi prodali v okolici avtomobil za večjo vsoto denarja. Neznance so takoj ponovno zasilili, naka so priznali, da je bil avto Henrika Bulea v Mokronogu. Aretiranci so: Bulčev šofer Fric Kapus, doma iz okolice Radovljice, danje mehanik Peter Jamnik iz Kranja in pa mehanik France Rojnik iz Celja.

Navihane ptičke bodo pripeljali iz Drvente v Ljubljano. Vsi trije imajo na vesti še nekaj drugih grehov.

Pri mlačvi ga je ubil konj.

Naši očanci menijo, da je edino suša kriva, ker je živina tako nemirna, da večkrat povzroči nesrečo. Zgodilo se je s plašil vol nekoga posestnika iz Šmarne pri Litiji. Deklico, ki je čuvala živino, je žival prevrnila na boku in ji stopila z nogo na željost. Ponebrečno so operirali, vendar se

ji bo posledica nezgode bržčas poznala vse življenje. Pri litijem trgovcu Elsnerju je konj udaril domačega sina Valterja v obraz. Najhujša poškodba zaradi obada pa se je zgodila te dni.

Pri Andrijačevih na Dolgem brdu pri Polniku so mlatali. Zaposlen je bil tudi gospodar Martine Prime, bogat posestnik že v 60 letih, ki je gonil konja, vprežnega v gepeli. Zato je v svoji opravek se stari Andrijač ni utegnil umakniti konju, ki je planil zaradi obadovega pika. Konj je zadel z zadnjima nogama gospodarja v glavo. Brez glasu se je oče Martin zrušil ves krvav. Domači so prihiteli očetu pri priti na pomoč, a je bilo vsako prizadevanje zaman. Podlevek je prebela letanja in so se razlili možgani. Iz nezvesti se ni več prebudit. Smrt ga je rešila trpljenja.

Prime zapuščila tri odrasle otroke. Spoštovan je bil daleč naokrog.

Cigan Jure prireja z najdenim denarjem gostije.

Posestnik Jakob Judnič iz Vinjega vrha pri Semiču je izgubil na potu iz Semiča do Praprota temno-rjavo listnico, ki je vsebovala poleg važnih dokumentov 14 bankovcev po 100 Din, 8 po 100 Din, 20 bankovcev po 10 Din, en bankovec za 2 dolarjev in eden za 5 dolarjev, v skupnem znesku okrog 16.400 Din. Kakor se je moglo ugotoviti, je listnico našel cigan Iludorovac Jure iz Metlike, ki jo je po najdbi krenil na Dolensko. Za denar je cigan kupil svoji priljubljeni in sebi novo obleko in čevlje.

Preko noči obogateli Jure je postal tudi napram svojim tovarišem silno radodaren. Vse, kar se je znašlo krog njega, je pilo in z njim veseljavil. Zato je krog njegovih tovarišev iz dneva v dan naraščal. Cigan Jure pa ni samo gostil svojih ciganskih tovarišev, nego jih je tudi obdaroval z večjimi ali manjšimi vsotami, kakor mu je pač kateri bil po godu.

Milijonska škoda.

Po silovitem orkanu, ki je s točo nad Ptujem in okolice povzročil precejšnjo škodo, posebno na nasadih, prihajajo z dežele žalostna poročila o velikem opustošenju.

Kolikar se je dosedaj ugotovilo, je vihar razsajal v Mestnem vrhu, Janeževih, Drstelj, Vintarovi, Borovcih, Prvenovcih, Gradcih pri Sv. Barbari, pri Sv. Marku, v Žabovcih, Bukovcih, Spuhli in Brstjah. Uničeni so sadonosniki, ki so bili največja nada slov. kmeta s kupčijami s sadjem. Na polju je ugonobljeni vse, kar je raslo nad zemljo, ker je vihar vse zravnil z zemljo. Posebno so tudi trpeli vinogradniki v Mestnem vrhu. Nekateri vinogradniki bodo imeli komaj polovico pričakovane pridelke.

Zelo je trpela vas Bukovci, kjer je vihar podrl 6 lesenih hiš, v Mestnem vrhu je odnesel vihar raz več hiš strehe. Škoda je ogromna in presega v gori omenjenih krajev milijon dinarjev samo na sadju.

Umobolna ki ne more v umobolnico.

Iz Dlenjskih Toplic poročajo: Mladenka Marija Osana je slabomna in nevarna sebi in bližnji okolici, zlasti pa bi utegnila zanetiti požar. Nadzorstvo nad njo je nemogoče. Dasi je oče že ponovno prosil za sprejem v umobolnico ter je župan tudi osebno posredoval za sprejem, utemeljujejo njeno duševno stanje, je ni mogoče oddati v zavod, ker pride šele kot šestnajsta na vrsto. Občina nima primernega prostora, kamor bi jo oddala do sprejema v umobolnico, zato je občinski odbor sklenil ponovno naprositi za takojšnji sprejem, ker poleg nevarnosti, ki preti od umobolne, trpi tudi ugled in mir letovišča, ki ga slabomna kali v svoji duševni bolezn.

Dopisi.

Conemaugh, Pa.

Po dvamesečnem odmoru pevskih vaj, prične tukajšnje pevsko društvo "Bled" zopet z rednimi pevskimi vajami v torek zvečer ob osmi uri (novi čas) 6. septembra v dvorani društva Sv. Alojzija, Conemaugh, Pa. Vaje se vrše pod vodstvom Mr. Ivan Potokarja. S tem se prične zopetno novotno živahno življenje za ljubitelje naše slovenske pesni. Še par dni in zopet se snidemo pevski tovariši (ee) s pevskim sladkim nasmehom ter zopet po dolgem odmoru pričemo krožiti naše ljubke slovenske pesmice.

Prosi se toraj vse "Bledove" pevke in pevce, da se zagotovo vsi do zadnjega prijavi omenjeni večer, kajti dobil sem iz stare domovine ravno danes po pošti dve novi imenitni opereti, in bomo pričeli z vajami oziroma učenjem že prihodnji torek. Opereti sem oddal našemu pevovodji, da ju pazno pregleda.

Prvo opereto bomo skušali vprijeti okrog Božiča. "Bled" potrebuje toraj nekoliko novih pevskih in igralnih moči, torej je naša dolžnost gledati na to, da pridobimo v našo skupino kar največ mogoče novih pevov in pevcev. Prosim toraj "Bledčane", da store svojo dolžnost in da pripelje na prihodnjo vajo vsak pevec ali pevka po enega ali eno novo pevko ali pa igralsko moč. Prosim, storite to!

"Bled" želi in hoče naprej, naprej in zopet naprej in prepelje vse pesmi že leta in leta. Poznani po celi širni Ameriki med našim in tudi drugim narodom, toda to ni dovolj, drage pevke in pevci, ampak naloga naša naj bo, da dvignemo našo pesem še na višjo pevsko stopinjo. Geslo naše naj bo, da naj nova opereta oživi in osreči občinstvo na naši prireditvi tako globoko, da bo vsak posamezni poslušalec pokazal radost in zahvalo ne z besedo, ampak z neprišljenim nasmehom zadovoljstva.

Možje in mladeniči, žene in mladenke, ki imate glas in poslušajte našo milo slovensko pesem in niste še aktivni člani (ee) "Bleda", ali pa oni, ki imate igralsko zmožnost, priklopite se k nam. S prijateljskim in pevskim veseljem vas pozivamo.

POZIV NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslano jim opomine prosimo, da po možnosti takoj poravnajo naročnino. Ko mur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, bomo primorani vstaviti nadaljno pošiljanje lista.

Uprava "Glas Naroda"

Peter Zgaga

Star in izkušen rojak je moč drolati.

Ko sta se v prejšnjih letih fant in punca vzela, so jima v skrajnosti zadostovale tri stvari: postelja, nočna posoda in pelec za pivo. Da sta le to imela, pa sta bila zadovoljna.

Prohibicija je odpravila pelec za pivo in sta ostali le postelja in nočna posoda.

Prišla je kriza, ko človek trpi pomanjkanje na jedi in pijači. Če bo slo še nekaj časa tako naprej, bo tudi nočna posoda brez potrebe.

In če se bodo uresničile želje reformatorjev, bo nazadnje tudi postelja oficijelno odpravljena.

Ljudje so najbolj srečni, če jim ni treba misliti; zato pa seveda tudi ne vedo, da vsa njihova nesreča izvira iz te slabosti.

Življenje je najvišji diktator, česar se pa ne zavedajo diktatorji, ki hočejo diktirati življenju.

Ko je človek uzaljen, se najprej potolaži z upanjem, da se bo maščeval.

Ženka je hotela prvič predstaviti možička z novim kolačem. So prog je ves navdušen ob dobri slaščici, vendar ves čas pljuje.

— Kaj pa ti je, dragec? — poizveduje spretna kuharica.

— Nič, dragica, ampak v kolaču je nekam dosti jajčjih lupin.

— I, seveda, pogledj, tu stoji v receptu: — Vzemj pol funta moke, 4 cela jajca

Ljudje, ki znajo samo govoriti in ne misliti, so največji sovražniki resnice.

Tri stare vdove sede na klopi, — Zdej imamo svoje može tam gorj, v nebesih.

— Prej nismo nikdar vedele, kje se klatijo sedaj pa vsaj vemo, kje so!

Vsako gesto je lepo, dokler ga ne razumeš.

On: — Ne smem misliti, da dvomim o tvoji kuharski spretnosti, vendar bi rad pogledal tvojo kuharsko knjigo, draga. Tole mi diši po tiskarski napaki.

Vsak misli, da so njegovi nazori nezmotljivi, če so drugačni od drugih.

Govornik je izrekel sledeče kritične besede: — ... Sicer smo res pri gradbi nove najdenišnice znatno preokracili prvotni načrt A npravičeno smemo ugotoviti, da imamo sedaj 25 otrok več, za kar se imamo zahvaliti edino delavnosti gospoda višjega upravnika.

Največji svetovni problem je, kako bi zatajili milijone brezposelnih.

— Ali se ne bi mogli navaditi, da bi me nekoliko ljubili, gospodična? — je moledeval snubeč.

— Vas naj bi ljubila? Ne, tega tega res ne morem, — ga je ošabnica zviškom odhila.

Res, tega sem se že naprej bal, — je vzdihnil, — ste pač prestari, da bi se še kaj navadili!

Človek ni nikdar pametnejši kot toliko, da lahko uporabi razum v sebišne namene.

Prepričanje je zelo potrebno, da ga lahko drago prodaj; zato tako cenijo dandanes prepričanje, ki je pa tudi vedno cenejši; povpraševanje ni v skladu s ponudbo.

— Oh, — je vzdihoval rojak — pa je res težko na tem svetu. Dokler sem bil še samec, so mi prišice pele, odkar sem se oženil, je pa vsa drugačna pesem. Nepristano goveda, od jutra do večera. Jaz jo moram poslušati in vsako njeno besedo požreti.

— Ah, to ni nič — ga je potolažil prijatelj: — Besedo se že do požreti. Dosti huje je, če moraš požreti tisto, kar sluha.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANEGLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NASLOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	\$ 4.00	Lir 100	\$ 5.80
Din 300	\$ 5.90	Lir 200	\$11.40
Din 400	\$ 7.80	Lir 300	\$16.00
Din 500	\$ 9.50	Lir 400	\$22.00
Din 1000	\$18.50	Lir 500	\$27.00
Din 5000	\$91.50	Lir 1000	\$53.00

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovoljamo še bolj pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH	
Za izplačilo \$ 5.00 morate poslati	\$ 5.70
" " " 10.00	" " 10.80
" " " 15.00	" " 15.90
" " " 20.00	" " 21.00
" " " 25.00	" " 26.10
" " " 30.00	" " 31.20
" " " 35.00	" " 36.30

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Majna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za prijetnost \$1.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
315 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,
ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KRATKA DNEVNA ZGODBA

T. HIRST:

HLAČE GOSPODA PROFESORJA

(Po angleškem izvirniku I. V.)

Gospod profesor Mrvar napravi vsak teden najmanj po en botanični izlet. Odkar je stopil v pokoj, so ti izleti edini pripomoček, da pozabi na svoje vdomstvo. Kadar stopa po gozdu v svojem obnošenem zelenkastem suknjiču, oguljenih hlačah, se mu zdi, da je njegova nepozabna Ana še vedno poleg njega, ob takih prilikah se mu celo zdi, da se z njo pogovarja.

Ob nekem takem izletu pa se je našemu gospodu profesorju pripetilo nekaj strašnega. Vračal se je v romantičnega Mrtuljeka proti postaji Gozd na Gorenjskem. Na vrhu je dokaj novih rastlin in košenil ter zadovoljno čakal na vlak, ki ga ima pripeljati domov. Toda, ko na postajališču se mu je zdelo, da se je moral nenavadno pogosto popraskati pod desnim kolonom, kot da bi se mu tam naselila kakšna žuželka, katero treba preganjati. Prav lahko moglo kaj takega.

Spomnil se je, da je nazadnje sedel na drevesnem parobku, ko je povzli zadnji kosček s seboj prinesenih malice in pa da je bilo tam okrog dasti mušic. Da je gospod profesor ugledna in spoštovana oseba, pa živalec seveda v splošnem ne morejo vedeti. Z eno besedo — ne da se tajiti, gospod profesor je imel v hlačah uravljive, močnejše celo dve, tri, ali celo kolonije.

Zaman je šepal, stikal in pritiskal tam okoli kolena, nevedno golazni ni bilo močeno prenesti ali ugonobiti. K sreči so iz vlaka, ki vajdal privozil, stopili nekateri letovislarji, tako da je bil vagon, v katerega je sedel gospod profesor, popolnoma prazen. Sedaj bi tu lahko nemoteno napravil ofenzivno velikega česega. A bolj ko je piskal in lovil, bolj je šegeto — in grido ter proizvajalo praste vaje po njegovi desni hlačni. Nazadnje ni mogel več strpeti, potipal je ga je minilo, zato je sklenil,

nosodne hlače kratkoma sloč ter jih skozi odprto okno izstopiti. Do prihodnje postaje je še daleč, hvala Bogu, vagon pa prazen. Sklenjeno, storjeno. Vstopil je s hlačami v rokah pred odprto okno ter jih po vseh predpisih izpeval v mirno brzico prepil. "Tako," si je mislil, "zdaj gotovo ni nobene uravljive več v hlačah."

Ko pa je hotel gospod profesor Mrvar hlače potegniti v notranjost vagona, je nenkrat nekaj zahrežalo, hlače so se zapletle med večerje preblizu proge rastočega grma in se preden se je gospod profesor zavedel, kaj in kako, mu jih je iztrgalo iz rok in — o joj — v trenutku je stal tu brez hlač. Vse to se je izvršilo kot bi trenil.

Toda, le ne takoj obupati in stokati, saj na prihodnji postaji gotovo ne bo nihče vstopil, na Jesenicah pa se bo že kaj dobilo, saj se med železničarji dobe dobri ljudje in par hlač se bo tam gotovo dobilo ni zloček. In gospod profesor se je mirno vsedel, prav tja v kot.

Vlak je počasi zmanjševal brzino ter končno ustavil. Zdelo se mu je, da dolgo časa čaka, le čemu? Naglo se je vrnila kupci, pro in vstopila je stariš v eni roki dežnik, v kartoncu, S precejšnjo kretnostjo se je zabarila.

Papirnate škafle nasproti gospodu profesorju. Ta je skrivaj svoje "hajkelno" kolikor močnejše globoko pod klop, kolena pa si je pokrčil z razgrnjenim časopisom.

Njegova sopotnica ni nihčevar opazila, naslonila se je na dežnik ter takoj zadrmla.

Vse je šlo po sreči in bi najbrže tudi dalje šlo tako, ako ne bi imela gorečnega proga tam nekje pod Dovjem precejšen ovinek, tako, da se ti vlak prav nagne, vsaj zdi se takoznatu potniku. Ko so torej

privozili do tega ovinka, je stariš čam izpodmaknilo dežnik, ki je padel ravno na časopis ter ga gospodu profesorju pretrgal. Gospod se je hotela opristiti, a beseda ji je obtičala v grlu, samo zijala je, široko zijala, zakrčala ter neverjetno hitro skočila pokone. Potegnila je za zasilno zavoro. "Blaž, reč, noče," je zakrčala, nato pa se nezavestna zgrudila na klop poleg profesorja.

Vrata so se odprla in vstopila sta vlakovodja in sprevodnik. Gospod profesor se je hotel v nekakem govoru opravičevati, a le ječljaje je spravil na dan nekaj nerazumljivih besedi. Končno je bilo vendar toliko razumeti, da je prišel ob svoje hlače po naključju, ne namenoma, pač pa, da mu jih je usoda iztrgala iz rok. Železniška uslužbenca sta prausila v glasen krik, ki je celo omedlelo dano spravil k zavesti. Po dolgem sem in tja so mu prinesli iz bližnje čuvajnice bele železniške platnene hlače, tako da je mogel svoje potovanje nadaljevati proti domu — v hlačah.

Zadeva je zdaj urejena in pojaslo uradno tudi. Ostalo pa je uprašanje, ali je uha zasilne zavore veter odnese, projevih hlač.

IMEL JE TRDO ŽIVLJENJE

Louisville, Tenn., 29. avgusta. — Slikar Fred Simon, star 43 let, je bil za zdravnik veliko čudo, ker je padel z odra 110 čevljev globoko in si je zlomil skoro vsako kost, pa je pri vsem tem ozdravil. Z mnogim zvezanjem je mogel po letih gibati z vsemi svojimi udli. Sedaj pa je umrl za pljučnico. Doma je bil iz Bavarske.

NEOPAZENA VOJNA

Medtem, ko ves svet zasleduje vojno na Daljnem Vzhodu, kjer se borijo še vedno Japonci in Kitajci, skoraj nihče ne ve, da se že čez časa bje prava vojna med Kitajsko in Tibetom na meji kitajske province Sečuan. Že več tednov divjajo ob tej meji hudi boji in vse kaže, da bodo spopadi trajali še naprej. Po kitajskih sporočilih o začetku teh sovražnosti so letos v marec tibetanske čete večkrat napadle brez razloga kitajske garnizije. Tibetanci so zlasti napadali čete Cingaj armade, ki so bile nastanjene v Yušu. Kitajci so nato ojačili garnizije v Cingaju in Pengku, kjer sta važni vojaški postojanki v bližini mesta Yušu. Tibetanci pa so prav tako poslali ojačenja in spopadi so se nadaljevali. Vojaški poveljnik province Sečuan je bil prisiljen, da je pripravi vladno pomoč. Med tem pa so se nadaljevali divji boji za mesti Kance in Cangua, ki so jih izmenjevali se zasledile enkrat kitajske, drugič zopet tibetanske čete. O vzrokih, ki je povzročil spopade, ni nihčevar znanega. Se najbolj verjetno se zdi mnenje, da se kitajski in tibetanski generali borijo med seboj za posest različnih okrajev, katerim bi si pridobili še več novih davkoplačevalcev. Vendar kaže vse za to, da Tibetanci trdno odločeni zasesti večje dele kitajske province. Sedaj vodi kitajske čete general Jen, ki je zbral na meji sečuanske province precej močne čete, ki so baje dobro opremljene in disciplinirane.

Kitajci in Tibetanci se sovražijo že več stoletij. Kitajski cesarji so osvojili Tibet in na papirju je Tibet ostal tudi po kitajski revoluciji del kitajske države. Že 1. 1911 so Tibetanci pregnali kitajske vojaške čete iz Tibeta. Od takrat naprej pa se skoraj redno ponavljajo sovražni medsebojni spopadi. Sedaj skušajo Kitajci predrtni nazaj v Tibet, sedaj zopet napadajo Tibetanci in skušajo zasesti del sečuanske province. Pri teh neprestanih sovražnih spopadih so Kitajci izgubili vse trgovske zveze s Tibetom, ki je usmeril svojo trgovino v Indijo in tako prišel pod močn angloski vpliv.

FINCI DELAJO REKLAMO

Kljub temu, da je olimpijski odbor preproval tekmovalni na olimpijadi v Los Angelesu najboljšemu tekaču sveta na dalje proge, Finca Nurmi, so Finci kaj dobro poskrbeli za lastno reklamo. Več kot 1000 časnika je, ki so zasledovali razvoj olimpijskih tekem, je dobilo lepo in bogato opremljeno brošuro finske vlade. Brošura ima 70 strani in ima naslov: "Finski kandidati v Los Angelesu". Seveda je pisana v angleščini in je zlasti priročna za časnika, kateri zvedo iz nje vse potrebno o odličnem narodnem sportniku Finca in o njegovih olimpijskih kandidatih. — Knjižica je lepo urejena in bogato ilustrirana. V zadnjem odstavku pa je obsežen opis kulturnega in političnega življenja Finca, ki izzveni v lepo propagando za tujski promet. Knjižica sama dokazuje, da so Finci razumeli važnost olimpijade in da skušajo izrabiti olimpijado tudi za to, da pridobijo turiste za svojo lepo deželo.

MAŠČEVANJE TRILETNEGA

FANTIČA

V občini Sv. Valentin blizu Linca se je odigrala nenavadna otroška drama. V hiši delavca Geibingerja sta se sprla dva brata, osemletni Jožef in triletni Janeček. Starejši brat je vzel mlajšemu lesnega konjčka. Janeček je zahteval igračo nazaj. Jožek pa mu je namestu konjčka prismočil klofuto. To je Janeček tako razjarilo, da se je po prstih splazil v kuhinjo, vzel kuhinjski nož, tekkel z njim v sobo in porinil rezilo bratu do vratu v trebuh.

Starejši brat je začel obupno vpiti na pomoč. Prihiti so sosedje in poklicali zdravnika, ki je dal otroka prepeljati v bolnišnico, kjer so mu s hitro operacijo oteli življenje. Ko so malega Janečka vprašali, čemu je zabodel brata, je izjavil, da ga je hotel "samo malo zaklati," ker mu je ponovno vzel igračo in mu še vedno dal kakšno po hrčtu.

DOBILA JE DENAR IN

MOŽA

Pred londonskim sodiščem se je nedavno zaključil nenavadno zanimiv proces, v katerem je šlo za bodočnost 24-letne pastoreve hčere Marjorie Clemensonove. Dama je pobijala neko klavzulo oporoke, ki bi jo lahko bila pripravila ob ogromno dedščino. Klavzula je namreč določala, da izgrubi Clemensonova dedščino tisti trenutek ko se omoži.

Ozadje procesa ima romantično podlago. Marjorie Clemensonova je živela leta in leta v vasi Staplehurst v Kentški grofiji. Pred leti je postala ne nekem spreobretu s svojim očetom, pastirjem Clemensonom, žrtve prometne nezgode. Na ovinku neke ceste jima je pridrvel nasproti avtobus, za njim hribom pa je dirjal voz z konjsko vprego. Konja sta se splasila, voz je krenil v stran in je ranilo pastorevo hčer, ki se je nezavestna zgrudila kraj ceste. Ko ji je ustavil konje in iz voza je stopil star gospod s sivo glavo, ki je bil videti močno presunjen po doživljaju, ki mu je bil priča. Poudrivil je pastirju svojo pomoč in je dal odpeljati ponesrečeno v bolnico, kjer je kmalu okrevala.

Ta doživljaj je prinesel velikansko spremembo v življenje Marjorie Clemensonove. Stari gospod jo je večkrat obiskal v bolnici in jo je ozdravil, ji je priznal, da jo je vznjubil kakor lastno hčer, ki je pa ni več mogoče živino. Se več. Zadrževal je, da je njegovi pokojni hčeri tako podobna, da jo želi pohčeriti. Pastor je privolil v njegovo željo in Miss Marjorie je tako dobila adoptivnega očeta.

V ča-u, ko je živela pri njem in imela vsega v obilici na razpolago, pa je polagoma izvedela za vzrok smrti njegove hčere. Starec, ki je prinesel tako usodno odločitev v njeno življenje, je bil v kraju, kjer je živel, znan kot velik čudak. Svoj je edinki ni dovolil, da bi se omožila z moškim, ki ga je ljubila iz vsega srca. Odklanjal je njene ljubimce in volje ni dovolil, da bi govorila o možitvi. Zato je hči izvršila samomor. Očetova urav se je zaradi tega tako zmrčila, da se je popolnoma odtegnil londonski družbi, jker je bil desihmal redna in čislana prikazen.

Miss Clemensonovi je bilo 20 let, ko je njen adoptivni oče umrl. Ko so odprli njegovo oporočo, so videli, da je svoje ogromno premoženje zapustil dobrodelnim ustanovam. Približno 175 tisoč dolarjev pa je zapustil Majoriji — toda samo v primeru, če se odreče za vselej možitvi.

Srečna dedinja ni imela tedaj prilike ugovarjati testamentarni klavzuli. Toda kmalu se je v njenem srečnem zbudila ljubezen in ko se je odločila za možitve, je morala poskrbeti, da ne pride ob dedščino. Zahtevala je torej od londonskega sodišča, naj razveljavi klavzulo o možitvi. Sodišče je stvar proučilo in je izreklo sodbu, da je pogoj, kakršnega je postavil njen adoptivni oče v svoji oporoči, protinaturn, torej ničev. S tem je priznana Miss Marjorie pravica do dedščine in do možitve in oboje skupaj jo bo pač napravilo srečno.

VLAKOVODJA OMEDELE

Prav redek slučaj se je pripetil na elektrificirani železnici, ki vozi iz Neaplja v Salerno. Med vožnjo pospešenega posebnega vlaka je zapazil sprevodnik, da je prostor, kjer navadno stoji vlakovodja na električni lokomotivi, prazen. Sprevodnik se je silno prestrašil in hitro šel skozi vozove do lokomotive in vdril v kabino, v kateri bi moral biti vlakovodja. Vlakovodja je ležal na tleh kabine v nezavesti in sprevodnik je imel še prav toliko časa, da je ustavil zelo hitro vozečji vlak, preden je pridrvel na prvo postajo. Da ne bi sprevodnik tega zapazil, bi se zgodila velikanška nesreča, zakaj na prvi postaji je čakal na istem tiru vlak, ki naj bi se priključil prihajajočemu osebnemu vlaku. Tako pa je njegova pomoč rešila vlak pred strahovitim trčenjem, prav tako pa je vlakovodja dobil prvo pomoč.

VAS STOLETNIH STARČKOV

V piemontskih gorah v Italiji, ki imajo sicer precej ostro in viharo podnebje, leži vas Cello. Pred enajstimi leti je v tej vasi praznovalo pet starčkov stoletnico svojega življenja. Pa niso samo ti starčki tako srečni, da so čakali tako redko starost. Poleg nje živi v tej vasi še 33 starčkov, ki so stari nad 90 let. Kljub starosti so vsi ti starčki telesno in duševno zdravi in krepki. Vsačani so vsi precej ubožni in ne jedo mnogo. Večina od njih ni še nikdar videla kakega večjega mesta. Modernih iznajdb, kakor kina in radia, razen iz pripovedovanja tudi ne poznajo. Kako je to, da so ljudje v teh skromnih razmerah čakali tako častljivo starost. Italijan, zdravnik Umberto Gabbi se je več let zanimal za vzroke, ki podaljšujejo prebivalcem te vasi življenje. Ugotovil je sledeče: Vsi prebivalci so preprosti ljudje, ki že radi revščine ne morejo dobro in mnogo jesti. Jedo večinoma le rastlinsko hrano in ker mnogo delajo, tudi zelo malo spe. Alkohol skoraj ne poznajo in le ob največjih praznikih je pri njih tudi malo vina na mizi. Nihče od njih ne kadi, nihče se ne brega za politiko. Dober znak da najbrže svoje in mirno življenje brez razburjanja jim ne uniči živcev in skvari zdravja kakor človeku iz mesta.

KOLIKO ČASA VZDRŽE

BANKOVCI

Nihče ne bi verjel, da bankovci, ki ga varno in previdno nosi človek s seboj v denarnici, ne romajo tako dolgo od rok do rok, kakor to kaže njegova česta zamazana zmanjost. Povprečno ostane bankovec v prometu eno leto. Po enoletnem romanju ga pa zamenjajo z novim, ki po enem letu ne zgleda nič bolje, kakor njegov predhodnik. V Jugoslaviji so izračunali, da stodinarni bankovci se vzdrže v prometu tri leta in tudi več. To pa zato, ker mnogo manjkrat romajo iz roke v roko, in ker so deležni večjega mira v dobro zaklejenih blagajnah. Tisočaki, ti najbrž dragoceni kosi papirja zdrže seveda najdalj. Navadno se ne obrabijo nikdar toliko, da bi ne mogli ostati v prometu. V splošnem jih zamenjajo vedno že preje. Seveda pa dobimo med papirnatim denarjem tudi izjeme. Takgi bankovci so bili pač v žalostnem ujetništvu, morda v skrinji ali nogavici po več let. In ko zagledajo zopet beli dan, so seveda mnogo lepši, med tem ko njihovih vrstnikov, s katerimi so bili hkrati vrženi v promet, že zdavnaj ni več.

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

Vsakourstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.
Telephone: CHELSEA 3878POPOLEN ČENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

ZAGORELA KOŽA

Zareče poletno sonce prinaša premnogim posebno veselje, na so dolgo čakali: zagorelo kožo, ki dokazuje, da je telo užilo svetlobe in zraka ter v zdravju reagiralo nanju. Ta prijetna kožna barva pa ne nastaja tako preprosto.

V določenih kožnih stanih so v raztopljeni obliki vsebovane snovi, iz katerih nastaja svetlobno barvni melanin. Ta barvilo na nastanek, posebno pa ultravioletnih žarkov, posebno pa ultravioletnih žarkov pomladnega sonca. Barvna zrna se v stanih nakopičijo okoli staničnega jedra, da ga obvarujejo nadaljnjega vplivanja svetlobe. Istočasno se pojavi rjava barva kože, ki je tem temnejša, čim več zrne so stvorile stanice.

Močno in hitro zagorenje je znak zdrave, krvi polne kože. Zrna se namreč pod vplivom svetlobe, ko se se pomnožila do določene meje, spremenijo v tekočo snov, ki je brezbarvna in tudi topljiva. Ta snov, ki prehaja, napolnjena s svetlobno energijo, v kri, pa je za telo zelo važna, kajti čim več jo je v njem, tem bolje se telo brani boleznim, n. pr. tuberkulozi. To zdravilni učinek pa ne zavisi samo od količine barvila, temveč tudi od tega, da-li je koža dobro prepojena s krvjo, ki odnosa omenjeno tekočo snov v telo.

Če dovaja zagorela barva telesa posredno zdravilne in ojačevalne snovi, jo po drugi strani varuje tudi kratkovalovnih ultravioletnih žarkov, ki jih barvilo vsrka se preden utegne škodovati, rumene in zelene žarke pa spreminja v kožno toploto. To toploto oddaja telo navzven isto tako, preden utegne škodovati in tako se telo samo varuje morebitne nevarnosti.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

POVESTI in ROMANI

Splošna Knjižnica:

(Nadaljevanje.)

St. 27. (Fran Erjavec) Krivopisnost in problemi skrivstva za brezposelne, 80 str., broš. 35

St. 29. Tarzan sin opic 90
Tarzan sin opic, trdo vez. 120

St. 31. Roka roko 25
St. 32. Živeti 25

St. 33. (Gaj Salustij Krsp) Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 str., broš. 50

St. 36. (Kauver Meško) Ljotki, 144 str., broš. 65

St. 37. Domače živili 90

St. 38. Tarzan in svet 120

St. 39. La Boheme 90

St. 47. Misterij duše 120

St. 48. Tarzanove živili 90

St. 49. Tarzanov sin, trd vez. 120

St. 50. Slika De Graye 120

St. 51. Slov. balade in romance. 80

St. 54. V metru 120

St. 55. Namitjeni bobni 90

St. 56. To in ohranj. 90

St. 57. Tarzanova mladost, trd vez. 120

St. 58. Glad (Ramsu) 90

St. 59. (Dostojevski) Zapiski iz življenja doma, I. del 120

St. 60. (Dostojevski) Zapiski iz življenja doma, II. del 120

St. 61. (Golar) Bratje in sestre. 75

St. 62. Biljot, I. del (Dostojevski) 90

St. 63. Biljot, II. del 90

St. 64. Biljot, III. del 90

St. 65. Biljot, IV. del 90

Vsi 4 deli 325

St. 66. Kamele, skoci nbo sivanke, venelogra 45

Slovenski pisatelj II. sv.: Patronska povest, Moravsko slovo, Vojna Fero i Perica, Crlice 250

Tisoč in ena noč:

I. zvezek 1.30

II. zvezek 1.40

III. zvezek 1.50

3 KNJIGE SKUPAJ 3.75

Tisoč in ena noč (Rape) vez. mala izdaja 120

Ugrabljeni milijonar 120

V krempljih inkvizicije 130

V robitvu (Matije) 125

V gorakem zakolju 35

V ohlopnjaku okrog sveta:

1. del 90

2. del 90

OBA SKUPAJ 1.00

Veliki inkvizitor 120

Vera (Waldova), broš. 35

Vojaka na Balkanu, s slikami 25

Vrtar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano 75

Volki spokorniki in druge povesti, I. del 125

Vojni, mir ali poganstvo, I. sv. 35

V pustiv je slo, III. sv. 35

Valentin Vojnika izbrani spisi 120

Vodnik svojemu narodu 35

Vodnikova pratika I. 1927 50

Vodnikova pratika I. 1928 50

Vodnik in preprosti 60

Zmisljeni smrti 60

Zadnje dnevi nevednega kralja 60

Za kruhom, povest 35

Zadnja kmetova vojaka 75

Zadnja pravda, vez. 70

Zgodovina o nevidnem Hlečku 35

Zmaj iz Borne 70

Življenje slov. trplina, izbrani spisi Alekševca, 3. sv. skupaj 1.50

Zlatokopi 30

Zemni naša Koprnce 45

Zlata vas 50

Zmote in konce gđ. Pavle 45

Zbirka narodnih pripovedi:

I. del 40

II. del 40

Znamenje Mirih (Doyla) 40

Zgodovinske anegdote 30

Z 100 let na morju 50

Zločin in kazen:

I. in II. zvezek 125

vezana 125

Zgodbe Napoleonskega huzarja 90

vezana 90

Zgodbe zdravnik Muznika 70

Zlati pantar 90

Trpljenje ljubezni

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

33

(Nadaljevanje.)

Splošno so vsi obžalovali da sta gospoda hotela oditi. Postalo je vse zelo zabavno. Celo ženin vpraša:

— Ali naj sami pijemo bovle? —
— Bovle? — Mirko napne ušesa in pomembno pogleda Lizi. Pravi: — Ali celo petrolejska bovla? Kdo se more temu ustavljati? — Vsi se smejejo.

— Ne, sedaj ne. Imeli jo bomo šele pri moji zaroki. — pravi Lizi veselo. — Ampak jagodne bovle — prve jagode. Z nami bi mogli piti in zvečer bosta zaročena bengalično razsvetljena. Gospod doktor, saj nimate nobenega posebnega posla.

Bilo je še nekaj prijetnih ur. In Lizi Erjavčeva je bila vsa srečna, ker se je dr. Levav vsega njej posvetil in ji je po svoji moči dvoril, kar mu ni bilo ravno pretežko, kajti vedno je živahno in lepo dekle rad videl in njegovega prvega poljuba še tudi ni dobil njen bodoči ženin, to je Mirko najbolje vedel. V nedolžnem veselju je prebil manjšaktero nedeljo s Trudi Šolarjevo in Lizi Erjavčevo, na kar se je še vedno rad spominjal.

Z nekoliko mučnim nasmehom je gospa Šolarjeva gledala na veselo družbo. V njenem sreju je bilo boleče mesto, ki ni preneslo nobenega dotikljava.

Srečna mladost, kn je mogla biti tako, tako pozabljena! Ali Trudi ni bila srečna in objemu svojega zaročnika?

Kako so se svetile njene oči; njena rdeča usta so govorila in se smejala — in koliko solz je šele pred kratkim pretčila za nekega drugega.

Srečna mladost, ki ni ničesar vedela o križu ljubezni!

17. poglavje.

Oba prijatelja sta šla ob lepem večeru v mesto z železniške postaje. Mlado, nežno majevno zelenje dreves in grmov se je svetilo v svitu električnih luči. Ceste so bile še precej žive. Veseli pari, dame praznično oblačene, so šli roko v roki, v tesnem objemu, z majem, s pomladjo v sreju.

Pred kavarno, katere okna so bila široko odprta, tako da se je godba jasno razlagala na ulico, obstane Mirko.

— Večer se je komaj začel — je šele pol desetih — ali hočemo še eno kavo?

Rado Grom odkima.

— Pri meni, v mojem stanovanju, da — tukaj ne! Nedeljski ljudje, krojači in čevljarji me dolgočasijo —

V tem trenutku prideta iz kavarne nek gospod in neka dama in oba živahno govorita med seboj. Bil je velik, mlad mož, oblečen zelo elegantno. Nato gresta čez cesto do avtomobilske postaje.

— To je vendar Tičarjeva! — pravi Mirko presenečen, — in zopet z drugim kavalirjem. Izgleda, kot bi pred kratkim obogatel. Sicer pa tega človeka poznam — prihaja iz neke družine, ki je imela trgovino s prenogom.

Rado Grom tesno stisne ustnice. Njegov obraz se strdi kot mase. Gleda, kako oba sedeta v avtomobil in kako ga prime za ušesa, ko sedeta. To njeno navado je poznal. Mnogokrat ga je s tem mučila, četudi tega ni mogel trpeti, ker mu je bilo pretežko.

Roko stisne v pest. Kar je ravnokar moral videti, ga je napravilo tako smešnega samega pred seboj, da ga prime neizmerna jeza. To dekle, katero je obispal z ljubeznijo in darili, katero je tudi hotel izobraziti — to dekle ga je goljufalo z nekim nepoznanim človekom, čegar neobraznost je bilo takoj opaziti na njegovi zunanosti in njegovem obnašanju.

In poleg tega ga je tudi nalagala, ko mu je še prejšnji dan rekla, da mora zaradi nekega družinskega praznovanja odpotovati s svojo materjo.

Ali je to bila njena izgovorjena pot?

Ne v svoji ljubezni, temveč v svojem ponosu, v svoji ošabnosti, v zavesti svoje veljave je bil do smrti užaljen. In tedaj še pravi Mirko:

— Kot pest debela je Tičarjeva za ušesi. Je zelo premetena in zvita koketka —

— Ali si je spoznal pri filmih? — vpraša Rado in njegov glas je bil hripav.

Mirko kratko pomisli. Ali mu naj pove? Da! Prijatelj naj bo rešen te strasti in naj prekine vse zveze s takim bitjem, ki ni vredno takega človeka kot je on. Ula mu je vse to povedala.

— Ne pri filmih! Poznam jo že dalje časa! Ivanka je bila samo slučajna in zato tem bolj vroča poznanka. To razmerje sem končal, ker mi ničesar ni mogla nuditi pri vsem pa je bila zakrita in lažljiva. Ločitev je bila precej težavna. Grozila mi je celo s samomurjem, toda to me ne gane — odločno sem napravil konec. Da je pozneje delovala v mojem filmu, mi ni bilo nič kaj prav, ker sem se bal njenega maščevanja. Toda k sreči je bila pametna, kajti njena častitljivost je velika. V resnici je zelo dobro igrala.

Z zelo mešanimi čustvi je poslušal dr. Grom. Jezen je bil na Mirka.

— O tem mi nisi ničesar povedal!

— O endevnici, o kateri moje srce ni ničesar vedelo? Kdo ve, skozi koliko rok je že šla! O sramotnih stvarih človek ne govori — to preide z molkom! Kako bi se mi smejala!

Odkrito in brezskrbno je govoril Mirko. Na noben način ni smel ponositi, zelo občutljivi Rado slutiti, da je Mirko vedel o njegovih razmerah z Ivanko Tičarjevo — kajti, kolikor je poznal svojega prijatelja, mu je bila misel neznosna, da je dvignil to, kar je drugi zavrgel.

Mirko je povedal, kar je hotel; zato obrne pogovor na nekaj drugega:

— Zelo me veseli da se je Trudi zaročila! Tako rad imam to dekle, da ji želim vse najboljše. Dr. Erjavce je zelo fin gospod. Pri njem bo srečna.

Dr. Grom se je moral zelo premagovati v razgovoru z Mirkom. Premišljuje ako zanj ne bi bilo boljše, ako bi ostanek večera prebil sam. Toda, to bi bilo še bolj neznosno. Zato mu Mirko še lahko ostane za eno uro njegov tovariš, kajti pričela so mu vstajati misli, misli, ki so ga morile.

Misli na Eriko! To ženo, to fino, to nenavadno bitje je potisnil v stran zaradi takega dekleta!

Njena podoba se mu prikazuje. Iz kozarca so ga gledale njene rjave oči s pogledom obupa, katerega je zadnjega imela zanj. In pekoče je čutil njen udarec na svojem obrazu, do katerega jo je privedel njen neskončen obup — kar je vsled svoje surovosti popolnoma zaslužil.

In po nepotrebnem je pričel Mirko govoriti o Eriki in je oživil vse, kar je že tako dovolj mrtilo.

Oba prijatelja udobno sedita pri kozarcu rženega mozeleca; dim cigaret se je vlačil okoli njunih glav.

— Da, Rado, zdaj šele čuti Srečko Hočevar, kaj je imel na svoji ženi, na Eriki! Povsod mu je manjka. Zakaj je bila usoda tako kruta, da je uničila ženo, ki je bila tako popolna na telesu in duši, kakoršna je težko najti! Ula je bila zadnja, ki je videla Eriko živo — veselila se je na Bohinj in je upala, da bo tam ozdravela. Prosila jo je še, da bi ji pomagali kupovati obleke — in naslednjega dne je ni bilo več! Tako neumno je vse to! Na to ne smem niti misliti, drugače bi moral tuliti kot pes. Nekaj neizmerno lepega se je ž njo ločilo od življenja!

Temne senice so ležale na Mirkovem sicer vedno veselom obrazu.

Rado samo kima pred se. Pazno opazuje svojo cigareto.

— Da, — pravi, — škoda jo je! — In po kratkem odmoru in zamišljen nadaljuje: — Bila je zelo ljubeznjiva —

Radov glas, ki je zvenel na poseben način, dá Mirku misliti. Pogleda ga. Tudi se mu zdi nekoliko čuden izraz na prijateljevem obrazu. V spomin izgubljen in uživajoč nasmeji! Kot kako odkritje pride nadenjen. Rado in Erika! Bila je dama iz družbe! V spomin mu pridejo posamezne malenkosti, ki so se kot mozaike strnile v celoto in Mirko je vendar moral nekaj nemogočega smatrati za mogoče!

— Rado! — pravi hripavo. Bilo mu je, kot bi mu kdo stiskal grlo. Rado se skoro prestraši Mirkovega glasu. — Rado, zdaj vem, da Eričina smrt ni bila slučajna, kot smo vsi mislili, temveč njena smrt je bila prostovoljna in ti.

(Dalje prihodnjič.)

ODKOPAVANJE HERKULANEJA

Staro rimsko mesto Herkulaneje je doletela ista usoda, kakor rimsko mesto Pompeje, katero je leta 71 po Kr. rojstvu zasul s pepelom strahovit izbruh ognjenika Vezuva v Italiji. Italijani so zlasti zadnja leta z vso vmeno odkopavali zakopane spomenike nekdanje rimske slave. Odkopavanja v Herkulaneju je vodil zadnjih 5 let priznani italijanski arheolog Amadej Majuri. Po 5-letnem vestnem in pazljivem odkopavanju se mu je z velikimi stroški in s pomočjo države posrečilo odkopati vso južno četrt mesta. Ker je bilo mesto Herkulaneje prav težko odkopavati, je razumljivo, da se jih je že mnogo lotilo te težke naloge. Veselje tega dela pa so podžigale zlasti še krasne najdbe. Saj so že pri prvih odkopavanjih privlekli globoko iz zemlje veliko število bronastih kipov in odkrili krasne mozaike. Pri prvih odkopavanjih katere je vodil lotriški general d'Elboenf so odkrili velikansko knjižnico, ki pa je na žalost zgodovinarjev in starinoslovcev imela le veliko zbirko samih filozofskih del. V njej, skatero so nadaljevali izkopavanja je rastla zlasti zato, ker so vsi pričakovali, da bodo odkrili vsaj še eno knjižnico z zgodovinskimi knjigami, ki bi lahko popolnoma osvetlile mnoge katere nianke preteklih tisočletij.

Povsem upravičen je izrek, da so bile štete Pompejem tri zadnje ure. Herkulaneju pa trije zadnji dnevi. Iz tega je tudi razumljiva razlika med odkritji v Pompejih in v Herkulaneju. Dočim so mesto Pompeji zasule v par urah velikkanske množine pepela in kamena, katere je nosil veter od bruhajočega ognjenika, so zasule mesto Herkulaneje cele reke počasi tekoče lave, ki je bila pomešana s prstjo in kamenjem. Mesto Herkulaneje je ob izbruhu ognjenika poplavljal tudi voda. Radi tega je prav za prav počasi tekoča lava, ki se je že strjevala, mokro in hladno mesto le pokrila z debelo odejo, ne da bi pri tem razstopila

kovinaste predmete, sežgala lesene dele stavb ali celo sežgala kamenite dele hiš v apno. Dočim so prebivalci mesta Pompeji morali bežati vrt na nos, so prebivalci mesta Herkulaneje v miru, dasi v strahu, opazovali grozečo lavo, ki se je pomikala proti mestu, in odnosti s seboj vse lahke dragocenosti. Dragocene kipe in slike pa so pustili v svojih hišah v prepričanju, da lava ne bo prodrla do mesta. Prav radi tega pa so ostali v Herkulaneju krasno ohranjeni marmornati kipi, slikarije in mozaiki.

Sveđa ogromna reka lave ni obstala pred mestom Herkulanejem. Počasi ga je vsega zakrila in pokrila popolnoma več metrov visoki. Po dolgih stoletjih pa je nad tem mrtvim mestom, ki je ležalo pokopano, kakor v globokem grobu, zrastle novo mesto Resna in dolgo časa nihče ni vedel, da leži pod tem mestom zasuto nekdanje lepo in bogato mesto Herkulaneje. Ko pa so kopali nekoč vodnjak, so zadeli globoko pod zemljo in okamenelo lavo na stare rimske stavbe. Tako so odkrili mesto Herkulaneje, katerega lege dolgo časa niso poznali. Sveđa so prošli hitro z vseh strani starinoslovci, ki so začeli odkopavati skoraj 2000 let pokrito mesto. Najprej so delali brez pravega načrta, in vsem je bilo le na tem, da izkopljejo čim več dragocenosti. Nihče se ni brigal za stavbe, za mestne naprave, vsak je gledal le za tem, da je izkopal čimveč dragocenosti. Pa naj si je pri tem porušil tudi krasno rimsko stavbo ali javno poslopje. Zadnjih 5 let pa so odkopavali previdno in z ljubeznijo do nepoznanih umetnin in stvarkarskih del, ki so ležale toliko stoletij pokrite z debelim plaščem lave. Prva naloga pri zadnjem odkopavanju je bila ta, da se ohrani vse stare stavbe kolikor mogoče neporušene in da naj se oslabele dele stavb podpira in izpolnjuje tako, da bodo ostale ohranjene tudi še zanamcem. Nekdanji roparsko odkopavanje in odnašanje slik in drugih dragocenosti ni bilo več dovoljeno. Vsi kipi, slike in druge dragocenosti, zlasti nekdanjo rimsko orodje ostane na mestu v poslopjih, kjer so jih našli. Dočim pri prejšnjih odkopavanjih ni ostala niti ena hiša cela, so pri zadnjih odkopavanjih odkrili mestno četrt, ki sestoji iz najrazličnejših poslopij, ki so bila last najbolj različnih prebivalcev mesta Herkulaneja, tako najbolj bogatih in najbolj revnih. V tej mestni četrti človek lahko spozna vso stavbarko umetnost Rimljanov. Najbolj odlične hiše so ob morju ležale vile, ob zunanem robu mesta. Tu so prebivali rimski bogataši v svojih poletnih letoviščih. Te vile so bile na mogočnih temeljih in imajo bogate in razkošno opremljene kotičke, balkone, viseče vrtove in verande. Jasno se tudi vidi, da sta bili mesti Pompeji in Herkulaneje popolnoma različni. Pompeji so bili živahno in bogato gospodarsko središče, čigar prebivalstvo je bilo večinoma zaposleno s trgovino. Radi tega so živeli v Pompejih ljudje vseh narodnosti. V Herkulaneju so živeli le Rimljani in okoličani so živeli že v gozdovih in v malih vasi ob obdelovalni vinogradi.

Prebivalci Herkulaneja zlasti revnejši so bili večinoma ribiči, posestniki vil pa so živeli v Herkulaneju le poleti, pozimi pa so bivali najbrž v Rimu ali pa v Neaplju.

Odkritja zadnjih petih let so v Herkulaneju tako važna, da bodo zaposlila odlične starinoslovce še več desetletij. Izkopati bo treba še velike okrajne in ker to mnogo stane, ne bo tako hitro odkopano vse mesto. To pa zlasti zato ne, ker Italijani odklanjajo sodelovanje inozemcev.

LJUBEZEN, KI NI ZARJAVELA

Leta 1914, kmalu po izbruhu svetovne vojne so pripeljali poljskega legionarja Persteina v vojno bolnico Papa na Madžarskem. Tam je stregla bolnikom bolničarka Adler, rodem iz Slovaške. Perlestein se je zaljubil v bolničarko in jo prosil za roko. Toda Adlerjeva ni smatrala njegove ponudbe za resno in ga je odklonila. Perlestein je okrevljal in se je moral vrniti na bojišče. Med njim in Adlerjevo je bilo navidez vse končano.

Po vojni se je Adlerjeva omožila. Sedemnajst let ni slišala nič o Perlesteinu. Medtem je ovdela. Ko je najmanj pričakovala moštveno ponudbo, pa je prišlo pismo iz Harbina. Pisal ji je Perlestein, ki se je naselil na Daljnem vzhodu ter se srečno ustanovil kot trgovec. Prosil je svojo nekdanjo izvoljenko ponovno za roko in je tudi dobil. Perlestein je dobil naslov Adlerjeve s pomočjo nekega švicarskega informacijskega urada, pomagal pa mu je tudi madžarski Rdeči križ.

ZAKLAD V STEKLENICI IN BLAZINI

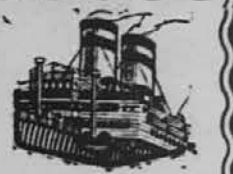
V Gijonu na Španskem je našel ubog kmet v morju v bližini obale, kjer se je kopal, dobro zamušeno steklenico. V steklenici je našel pismo, katerega pa ni znal prebrati, ker je bil analfabet. Šel je na policijo in pokazal pismo, ki ga je našel v steklenici. Tam so mu pismo prečitali in mu hkrati čestitali. V pismu je bila namreč sledeča oporoka: — Neozdravljiva bolezen mi je v par dnevih pretrgala nit življenja. Moje prihranke — v višini 27.000 peset in državne vrednostne papirje sem naložil v banki. Dotičnik, ki bo našel to moje oporoko v steklenici, naj bo moj dedič in želim mu, da bi bil bolj zdrav, kakor jaz in da bi zdrav mogel porabiti denar, ki meni ni nič koristil.

V Parizu so pred kratkim prodajali na dražbi staro ropotijo. Neki kupec pa je zadel ob posteljo, na kateri je bila blazina, ki je padla na tla. Ko je dvignil blazino, je zapazil, da ji je počil šiv in da gledajo iz šiva bankovci po 1000 frankov. Dražbo so radi tega seveda takoj ukinitili in natančno preiskali blazino. Poleg bankovcev so našli v blazini še vrednostne papirje, tako da je znašla vrednost zaklada, ki je bil zašit v blazino 104.000 frankov. Skušali so ugotoviti, čigavo je premoženje, kjati blazina še ni bila prodana. Ugotovili so, da je neka vdova hranila v blazini svoje prihranke. Ko pa je umrla, so prodali vso njeno zapuščino na dražbi, ker se se ni oglašil noben dedič.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

ŽENSKÉ VOJAKI

Na Finskem so vpeljali tudi ženske vojaške čete takozvane lotačete. Seveda finški ženski vojniki nimajo enakih dolžnosti kakor moški, pač pa vrše lepo nalogo, da stregajo pravim vojakom v vojaških kuhinjah, bolnišnicah itd. Finske žene, ki vstopijo v vojaško službo, opravljajo večino kuhinjskih del v vojaških kuhinjah. Nekateri pravijo, da prav radi tega dobivajo finški vojniki tako dobro hrano in so tako dobro postreženi, kakor nikjer drugje. Ženske so zaposlene nadalje v vojaških bolnišnicah in potujočih ambulancah, kjer pomagajo mesto sester usmiljenk in strežnic. Upravljajo velik del krojaških del, šivajo vojaške uniforme in perilo. Udeležujejo se tudi v vojaških pisarnah in pripravajo med prebivalstvo dobrodelne prireditve v korist vojakom. Ti ženski vojniki imajo prav tako uniformo kakor redno vojaštvo: sivo čepico, siv jopič, sivo krilo in siv plašč s pasom. Jeklenih čelad ti ženski vojniki seveda ne nosijo. Prav tako nosijo s seboj vse bolj miroljubno orožje kakor moški. V njih nahrbtnikih so obveze in zdravila za prvo pomoč, samovarji in majhne lahke kuhinjske posode, metle in krtače, vse šivalno orodje, pisalne potrebšnine in celo pisalni stroj. Kadar delajo, imajo mesto čepice navadno znano finsko ruto na glavi. V ženske vojaške čete vstopajo finske žene in dekleta različne starosti iz vseh stanov.

Tudi vaje imajo včasih. Seveda obsegajo te vaje le gimnastične vaje, turistične pozimi pa smučanje. Na tekmah ob zaključku so finske amamekon dosegle že prav lepe uspehe. Finske čete ustvarile torej neke vrste žensko milico, vendar včasih pomagajo in celo služijo v redni armadi. Dvakrat na leto se vrše vaje vse milice in takrat stanujejo celo v barakah. Disiplina med njimi je vzorna, zlasti pa so znane radi svoje dobrosrčnosti. Vedno radi pomagajo, kjer se le da, vse iz ljubezni do domovine. Postale so že tako priljubljene, da so začele finske žene nositi njihove uniforme ob najbolj svečanih priložnostih.

NESREČA ČOLNARJA

Dunajski čolnar Herman Zajiček, ki je hotel s svojim zložljivim čolnom preplavati Rokavski preliv, se je v Le Havreu ponesrečil. Neka ladja je zavozila v njegov čoln, ki se je potopil, dočim so mogli Zajička samega v zadnjemu trenutku rešiti. Zajiček je predsednik kluba dunajskih čolnarjev in je doslej podvel že več uspešnih voženj s čolnom. Njegovo bivanje na francoskem morju je bilo v zvezi z namero, da obide s čolnom Anglijo vsenaokoli.

dič. Ker se tudi po tem odkritju ni oglašil nihče, je zaklad pripadel francoski državi.

SHIPPING NEWS

1. septembra: Geniera v. Stueben v Bremen New York v Cle-Lourg in Hamburg
2. septembra: Paris v Havre Minnetonka v Havre
3. septembra: Veendam v Boulogne sur Mer
6. septembra: VULCANIA v TRST
7. septembra: Majestic v Cherbourg Manhattan v Havre
8. septembra: Berengaria v Cherbourg Dresden v Cherbourg in Bremen Albert Ballin v Cherbourg in Hamburg
9. septembra: Evropa v Cherbourg in v Bremen Pennland v Havre
10. septembra: Conte Gracie v Genova Stettin v Boulogne sur Mer Champlain v Havre St. Louis v Cherbourg in Hamburg
11. septembra: Pennland v Havre
13. septembra: Columbus v Cherbourg in v Bremen
14. septembra: De France v Havre Maurelania v Cherbourg Pres. Roosevelt v Havre
15. septembra: Bremen v Cherbourg in v Bremen Hamburg v Cherbourg in v Hamburg
16. septembra: Olympic v Cherbourg Minnewaska v Havre
17. septembra: Aquitania v Cherbourg Rochambeau v Havre Volendam v Boulogne sur Mer Augustus v Genova
20. septembra: Leviathan v Cherbourg
21. septembra: Paris v Havre
22. septembra: Stuttgart v Cherbourg in v Bremen Deutschland v Cherbourg in v Hamburg
23. septembra: Majestic v Cherbourg Westernland v Havre
24. septembra: SATURNIA v TEST Lafayette v Havre Rotterdam v Boulogne sur Mer Cleveland v Cherbourg in v Hamburg
25. septembra: Europa v Cherbourg in v Bremen Westernland v Havre
28. septembra: Pres. Harding v Havre
29. septembra: Berengaria v Cherbourg Gen. v. Stueben v Bremen New York v Cherbourg in v Hamburg
30. septembra: Homerie v Cherbourg Minnetonka v Havre
1. oktobra: De France v Havre Bremen v Cherbourg in v Bremen Milwaukee v Cherbourg in v Hamburg Roma v Genova Veendam v Boulogne sur Mer

POCENI, UDOBNO in HITRO

bodo potovali v stari kraj oni Slovenci, ki se bodo udeležili JESENSKEGA IZLETA na najnovšem, najudobnejšem in najmodernejšem parniku

Francoske Linije

"CHAMPLAIN" 4. Oktobra t. l.

NIZKE CENE III. RAZREDA
Do Havre samo \$ 69.50
Zeleznica Havre do Ljubljane 14.73
Do Havre in nazaj samo 123.60
Do Ljubljane in nazaj samo... 159.00
(Dovek dodatno.)

Za vsa pojasnila o parniku, potnih listih, permith, itd, pišite takoj na:

LEO ZAKRAJSEK
General Travel Service
1559 Second Ave., New York, N. Y.
ali pa na

French Line

19 State Street, New York

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA

JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

\$2.—

Naredite ga pri

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'

216 West 18th Street
New York City

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!